

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
Совет на јавните обвинители на
Република Северна Македонија
Këshilli i Prokurorëve Publik i
Republikës së Maqedonisë së Veriut

Бр. № 01-7911
29.03 2024 год.-viii
Скопје-Shkup

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
СОВЕТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ЗА РАБОТАТА НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ЗА 2023 ГОДИНА

март, 2024 година

СОДРЖИНА

ВОВЕД	5
I. СТАТУС И НАДЛЕЖНОСТ НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ	6
1. Поставеност во системот и состав	6
2. Надлежност	6
II. СЕДНИЦИ НА СОВЕТОТ И СЛЕДЕЊЕ НА РАБОТАТА НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ	10
1. Седници на Советот	10
2. Разгледување на извештаите	10
III. ИЗБОРИ И ПРЕСТАНОК НА ФУНКЦИЈАТА ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ	11
1. Објавени огласи за избор на јавни обвинители	11
2. Избор на јавни обвинители	12
3. Разрешување и престанок на функцијата јавен обвинител	13
4. Дисциплински постапки пред Советот на јавните обвинители	13
IV. КАДРОВСКА СОСТОЈБА ВО ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	14
1. Општи податоци	14
2. Систематизирани и пополнети јавно обвинителски места, полова и етничка припадност по обвинителства	15
V. ПОСТАПУВАЊЕ ПО ПРЕТСТАВКИ, ПОПЛАКИ И ДРУГИ ПОДНЕСОЦИ	23
1. Општ дел	23
2. Примени претставки и поплаки и постапување	25
3. Постапување по други поднесоци	29
VI. СОРАБОТКА НА СОВЕТОТ СО ДРЖАВНИ ОРГАНИ, ИНСТИТУЦИИ И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	30
1. Институционална соработка	30
2. Меѓународна соработка	31
VII. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ	31
1. Транспарентност	31
2. Односи со јавноста	32

VIII.	ОРГАНИЗАЦИЈА И КАДРОВСКА СОСТОЈБА И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА РАБОТА	32
1.	Состав на Советот	32
2.	Внатрешна организација	33
3.	Услови за работа	34
IX.	СРЕДСТВА ЗА РАБОТА И БУЏЕТ ЗА 2023 година	34
1.	Одобрен и реализиран буџет	34

ВОВЕД

Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, согласно член 9 и член 13 од Законот за Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија и член 41 од Деловникот за работа на Советот на јавните обвинители, за својата работа поднесува годишен извештај до Собранието на Република Северна Македонија со целосна транспарентност, на кој начин опсежно и статистички прецизно ги информира пратениците и јавноста за работата од негова надлежност и за состојбите во јавните обвинителства во Република Северна Македонија.

При вршење на својата функција, Советот на јавните обвинители има за цел да обезбеди и да ја гарантира самостојноста на јавните обвинители во вршењето на нивната функција, така што и во 2023 година продолжи да ги следи состојбите во јавните обвинителства, работата на јавните обвинители врз основа на оцената на нивната работа, ги разгледуваше годишните извештаи на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, на Вишите јавни обвинителства и на Основните јавни обвинителства, а членовите на Советот имаа увид и во месечните извештаи на јавните обвинители.

Советот во 2023 година објави повеќе огласи за избор на јавни обвинители, при што изврши избор на јавни обвинители во Основните јавни обвинителства, Вишите јавни обвинителства и во Јавното обвинителство на РСМ. Исто така, по барање на Владата на РСМ, даде образложено мислење за пријавените кандидати по огласот за именување на Јавен обвинител на Република Северна Македонија. Од друга страна, Советот донесуваше одлуки за престанок на функцијата јавен обвинител по разни основи, најчесто поради исполнување на услови за старосна пензија, а одлучуваше и во втор степен, во жалбена постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на јавен обвинител. При тоа, донесе и една одлука со која е изречена дисциплинска мерка - разрешување од функцијата јавен обвинител.

Согласно надлежноста, Советот на јавните обвинители и во 2023 година постапуваше по претставки и предлози поднесени од страна на граѓаните. Статистичките податоци покажуваат дека бројот на претставките и поплаките на граѓаните во оваа извештајна година бележи благо намалување, а странките најчесто се жалеа околу ажурноста на јавнообвинителските постапки и на квалитетот на јавнообвинителските одлуки.

Како и претходната година, Советот активно соработуваше со други институции, невладини организации, како и со медиумите и новинарите во врска со активности поврзани со вршењето на негова функција.

I. СТАТУС И НАДЛЕЖНОСТ НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИТЕ

ОБВИНИТЕЛИ

1. Поставеност во системот и состав

Советот на Јавните обвинители е основан согласно Уставот и Законот за Советот на јавните обвинители на РСМ. Советот е самостоен орган кој ја обезбедува и гарантира самостојноста на јавните обвинители во вршењето на нивната функција. Целта на неговото формирање е обезбедување на нивна самостојност, професионалност и стручност во вршењето на функцијата на кривичното гонење, како една од трите основни функции во казнената постапка (гонење, одбрана, судење). При тоа, обврска на Советот е да работи на зголемување и одржување на довербата на јавноста во неговото работење, а воопшто и во самиот јавнообвинителскиот систем.

Со Законот за Советот на јавните обвинители и Законот за јавното обвинителство е определена поставеноста на Советот на јавните обвинители во нашиот правен систем, како и на јавнообвинителска функција во Република Северна Македонија.

Советот на јавните обвинители согласно законот е составен од 11-единаесет членови, од кои: по функција член на Советот е јавниот обвинител на РСМ, еден член на Советот избираат јавните обвинители во Јавното обвинителство на РСМ, од своите редови, по еден член на Советот избираат јавните обвинители од подрачјата на вишите јавни обвинителства Битола, Гостивар, Скопје и Штип, од своите редови, еден член на Советот припадник на заедница која не е мнозинство во РСМ го избираат сите јавни обвинители во Република Северна Македонија, од своите редови и четворица членови на Советот ги избира Собранието на РСМ од редот на универзитетски професори по право, адвокати, поранешни судии на Уставниот суд, меѓународни судии и други истакнати правници, од кои двајца се припадници на заедниците кои не се мнозинство во Република Северна Македонија.

Членовите на Советот имаат права и одговорности. За својата работа одговараат пред Советот, а членовите на Советот избрани од Собранието на Република Северна Македонија и пред Собранието.

2. Надлежност

Надлежноста и начинот на работа на Советот на јавните обвинители е регулирана во Законот за Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, како и Деловникот за работа на Советот на јавните обвинители, во кои детално е опишана надлежноста и начинот на кој Советот постапува и работи, сè со цел да ја обезбеди и гарантира самостојноста на јавните обвинители во

извршувањето на нивната функција на територијата на Република Северна Македонија.

Во член 10 од Деловникот за работа на Советот на јавните обвинители, а во врска со член 9 од Законот за Советот на јавните обвинители, е предвидена надлежноста на Советот и тоа:

- Дава мислење на Владата на Република Северна Македонија по предлогот за именување и разрешување на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија;
- Ги избира и разрешува јавните обвинители;
- Утврдува престанок на функцијата јавен обвинител и одлучува во втор степен во постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на јавните обвинители;
- Одлучува за утврдување на нестручно и несовесно вршење на функцијата јавен обвинител;
- Ја следи работата на јавните обвинители врз основа на оцената на нивната работа согласно со Законот за јавното обвинителство, преку своите членови кои вршат посети на Јавните обвинителства;
- Одлучува по приговор на јавен обвинител поднесен против одлуката за оценката на работата на јавниот обвинител;
- Одлучува во жалбена постапка по одлуката за привремено оддалечување од функцијата јавен обвинител;
- Постапува по претставки и поплаки на граѓани и правни лица за работата на јавните обвинители;
- Одлучува по поднесено барање за дисциплинска одговорност на член на Советот;
- Донесува одлука за член на Советот да може да врши непосреден увид во работењето на јавните обвинители;
- Донесува Етички кодекс за јавните обвинители по предлог на Здружението на јавните обвинители;
- Донесува Правилник за начинот на спроведување на постапка за утврдување на одговорност на јавен обвинител, по предлог на Јавниот обвинител на РСМ;
- Донесува Правилници за определување на висината на примањата – додатоци на плата и надоместоци во Советот на јавните обвинители;
- Го определува бројот на јавните обвинители во јавните обвинителства со одлука;
- До крајот на февруари во тековната година, со одлука го утврдува бројот на слободните јавнообвинителски места во основните јавни обвинителства за наредните две години и одлуката ја доставува до Академијата за судии и јавни обвинители;
- Ги разгледува и оценува годишните извештаи на јавните обвинителства;
- Донесува решение за мирување на функцијата јавен обвинител;
- Издава и одзема службени легитимации на јавните обвинители;
- Води персонален лист за јавните обвинители;
- Поднесува извештај за својата работа;
- Дава мислења по закони од областа на делокругот на работата на Советот;
- Дава мислења по програмите на Академијата за судии и јавни обвинители;
- Објавува оглас и спроведува постапка за избор на јавен обвинител за времено упатување во друго јавно обвинителство;

- Одлучува по жалба на решение за времено упатување донесено од Јавниот обвинител на РСМ за времено упатување на јавен обвинител во друго јавно обвинителство;
- Подготвува документи за стратешко планирање и буџетско барање;
- Изготвува општи информации за јавноста за работата на Советот;
- Овозможува постојан развој на веб страницата и
- Врши други работи утврдени со закон.

Во надлежност на Советот на јавните обвинители е да ги избира и разрешува јавните обвинители на сите нивоа, освен: јавниот обвинител на Република Северна Македонија, кој го именува Собранието, на предлог на Владата на Република Северна Македонија, а по претходно дадено позитивно мислење од страна на Советот на јавните обвинители; како и јавниот обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција кој се избира по спроведено гласање од страна на сите јавни обвинители во Република Северна Македонија. При тоа, Советот го именува за основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, кандидатот кој освоил најмногу гласови од листата на пријавени кандидати кои ги исполнуваат условите согласно со Законот за јавното обвинителство.

Советот го определува бројот на јавните обвинители во јавните обвинителства со одлука, ја следи работата на јавните обвинители врз основа на оценката на нивната работа, преку редовното и вонредно оценување, како и врз основа на поднесените годишни и месечни извештаи од страна на јавните обвинители. При тоа, се води сметка и на поднесените претставки против јавните обвинители и нивната основаност.

Заради обезбедување на потребниот број на јавни обвинители во јавните обвинителства, согласно Одлуката за определување на бројот на јавните обвинители во јавните обвинителства, Советот до крајот на месец февруари во тековната година со одлука го утврдува бројот на слободните јавно обвинителски места за наредните две години и одлуката ја доставува до Академијата за судии и јавни обвинители.

Советот на јавните обвинители одлучува во втор степен во постапката за утврдување на дисциплинска одговорност на јавните обвинители. Имено, Советот одлучува по предлогот на Дисциплинската комисија за изрекување на дисциплинска мерка - разрешување на јавен обвинител и по жалба против решението со предлог за разрешување, како и по жалба на одлуката на Дисциплинската комисија за изречена дисциплинска мерка за сторена дисциплинска повреда, согласно законските одредби и Правилникот за начинот на спроведување на постапка за утврдување на одговорност на јавен обвинител за сторена дисциплинска повреда.

Исто така, Советот одлучува по жалби против решенијата донесени од Јавниот обвинител на Република Северна Македонија, со кои јавен обвинител

привремено се оддалечува од вршењето на јавно обвинителската функција, како и решенијата со кои јавен обвинител е времено упатен во друго јавно обвинителство.

Советот на јавните обвинители со решение утврдува престанок на функцијата јавен обвинител кога е исполнета некоја од основите определени во Законот за јавното обвинителство. При тоа, во оваа извештајна година како најчеста причина за утврдување на престанок на функцијата јавен обвинител, беше основот - исполнувањето на условите за старосна пензија.

Со цел заштита на правата на граѓаните и на сите субјекти кои на било кој начин се заинтересирани за одредено јавнообвинителско постапување, во надлежноста на Советот на јавните обвинители, согласно Законот за Советот на јавните обвинители и Деловникот за неговата работа, спаѓа и постапувањето по претставки и поплаки на граѓаните и правни лица за работата на јавните обвинители, при што се приоѓа со особено внимание од страна на сите членови на Советот.

Советот на јавните обвинители ги разгледува и оценува годишните извештаи на јавните обвинителства, ги издава и одзема службените легитимации на јавните обвинители, води персонални листи за јавните обвинители, дава мислења и учествува во комисиите за законите од областа на делокругот на работата на Советот и јавното обвинителство. Советот донесува и Деловник за работата, дава мислења по програмите на Академијата за обука на судии и јавни обвинители и презема други активности во рамките на своите надлежности.

II. СЕДНИЦИ НА СОВЕТОТ И СЛЕДЕЊЕ НА РАБОТАТА НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ

1. Седници на Советот

Советот на јавните обвинители работи на седници на кои присуствуваат мнозинство од вкупниот број на членови. Имено, работите од својата надлежност Советот ги разгледува и за нив одлучува на седници, кои ги свикува и со кои раководи Претседателот на Советот.

Во текот на извештајниот период Советот одржа 23 седници. На седниците се одлучуваше за објавување на огласи за избор на јавен обвинител на/во јавните обвинителства, за престанок на функцијата на јавен обвинител, се одлучуваше во втор степен во постапката за утврдување на дисциплинска одговорност на јавните обвинители, како и по приговори за кои Советот е надлежен, беа разгледувани годишните извештаи и распореди за работа на јавните обвинителства. Исто така, се разгледуваа актуелни настани и проблеми со кои се соочуваа јавните обвинителства во работата, како што е недостиг на јавно обвинителски и стручен кадар во одделни јавни обвинителства и нивно решавање. Во извештајната година, на седница на Советот се разгледуваа и предлог проекциите за Буџетот на Советот на јавните обвинители за 2024 година, како и останати други прашања во надлежност на Советот.

2. Разгледување на извештаите

Советот на јавните обвинители, како во претходните години и оваа извештајна година на посебни седници ги разгледуваше извештаите на јавните обвинителства на Република Северна Македонија, додека членовите на Советот-координатори за подрачјата на Вишите обвинителства, во континуитет продолжија да ги добиваат и разгледуваат месечните извештаи на јавните обвинителства.

Советот на јавните обвинители на посебни седници ги разгледуваше годишните извештаи за работата на: Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, Вишото јавно обвинителство Скопје и извештаите на Основните јавни обвинителства од ова подрачје, Вишото јавно обвинителство Гостивар и извештаите на Основните јавни обвинителства од истото подрачје, Вишото јавно обвинителство Битола и извештаите на Основните јавни обвинителства од ова подрачје и Вишото јавно обвинителство Штип со извештаите на Основните јавни обвинителства од ова подрачје.

Советот при разгледување на извештаите констатираше дека обвинителствата и покрај тешкотиите со кои се соочуваат, како од аспект на

недостаток на кадровски капацитети, така и од материјален аспект, постигнале значителни резултати во работењето.

Советот на јавните обвинители позитивно ги оцени извештаите од сите јавни обвинителства за извештајната година. При тоа, посочи дека има потреба од подобрување на состојбите во одредени сегменти, односно и покрај тоа што се констатира подобрување на ефикасноста во постапувањето на јавните обвинителства, има потреба од понатамошно подобрување, како и во однос на квалитетот на јавнообвинителските одлуки. Советот смета дека има потреба од ажурирање на евиденцијата на примените пријави, односно поднесоци. Советот укажува на потреба од почести вонредни контроли од повисоките јавни обвинителства, како и на потребата од унифицирање на методологијата за подготвување на месечните и годишните извештаи, се со цел да се добие поквалитетно отсликување на реалните состојби. Истовремено, од страна на Советот е констатирано дека мерката конфискација на имот се изрекува во симболичен број на случаи, при што посочи на потребата јавните обвинители во иднина да посветат поголемо внимание на оваа мерка, со цел да ја предлагаат во сите случаи каде постојат услови за изрекување на оваа мерка.

III. ИЗБОРИ И ПРЕСТАНОК НА ФУНКЦИЈАТА ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ

1. Објавени огласи за избор на јавни обвинители

Советот на јавните обвинители во текот на 2023 година донесе 7-седум одлуки за објавување на огласи за избор, од кои 4-четири се однесуваат на огласи за избор на јавни обвинители и 3-три огласи се однесуваат на избор на член на Советот на јавните обвинители од редот на јавните обвинители, и тоа: од подрачјето на Вишото јавно обвинителство во Скопје, на Вишото јавно обвинителство во Штип и од редот на јавните обвинители припадници на сите заедниците кои не се мнозинство во РСМ за целата територија на Република Северна Македонија.

Како резултат на 4-рите објавени огласи за избор на јавни обвинители, Советот во оваа извештајна година огласи вкупно 68-шеесет и осум упразнети јавнообвинителски места и тоа во:

- Јавното обвинителство на Република Северна Македонија - 2;
- Вишото јавно обвинителство Скопје – 2;
- Вишото јавно обвинителство Гостивар – 2;
- Основните јавни обвинителства – 58;
- Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција – 4.

2. Избор на јавни обвинители

Советот во текот на 2023 година постапувајќи по објавените огласи за избор на јавни обвинители и спроведените интервјуа, од пријавените кандидати кои ги исполнуваа условите согласно законот, изврши избор на четириесет и два (42) јавни обвинители и тоа:

- Четири (4) јавни обвинители во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија;
- Четири (4) јавни обвинители во Вишите јавни обвинителства, од кои два (2) во Вишо јавно обвинителство Скопје и два (2) во Вишо јавно обвинителство Гостивар;
- Три (3) јавни обвинители на Основни јавни обвинителства, и тоа на: ОЈО Штип, ОЈО Гостивар и ОЈО Струмица;
- Дваесет и осум (28) јавни обвинители во Основните јавни обвинителства и
- Три (3) јавни обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Во основните јавни обвинителства беа избрани вкупно 28 јавни обвинители од редот на кандидатите од Академијата за судии и јавни обвинители и тоа во:

- Основно јавно обвинителство Битола - 2
- Основно јавно обвинителство Велес - 1
- Основно јавно обвинителство Гостивар – 5
- Основно јавно обвинителство Дебар – 1
- Основно јавно обвинителство Делчево – 1
- Основно јавно обвинителство Кичево - 2
- Основно јавно обвинителство Куманово – 1
- Основно јавно обвинителство Охрид – 1
- Основно јавно обвинителство Прилеп - 1
- Основно јавно обвинителство Свети Николе - 1
- Основно јавно обвинителство Струга - 2
- Основно јавно обвинителство Тетово – 3
- Основно јавно обвинителство Кавадарци – 1
- Основно јавно обвинителство Скопје – 6

По однос на половата структура, од вкупно избраните 42 јавни обвинители, жени се 23 јавни обвинители, а мажи се 19 јавни обвинители. Додека пак во однос на националната припадност на избраните јавни обвинители, 23 се Македонци, 15 се Албанци, 2 се Власи и 2 се Турци.

Табела бр.1

Табела на избрани јавни обвинители во 2023 година			
Јавното обвинителство на РСМ	Виши јавни обвинителства	Основни јавни обвинителства	Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција
4	4	31	3

3. Разрешување и престанок на функцијата јавен обвинител

Во текот на 2023 година, Советот на јавните обвинители по спроведена дисциплинска постапка разреши еден јавен обвинител. Во еден случај додека беше во тек дисциплинската постапка против јавен обвинител, истиот поднесе барање до Советот на јавни обвинители за престанок на функција јавен обвинител по сопствено барање, при што Советот го прифати барањето и констатираше престанок на функцијата јавен обвинител.

Во текот на извештајната година, Советот на јавните обвинители констатираше престанок на функцијата јавен обвинител на 8-осум јавни обвинители поради исполнување на условите за старосна пензија.

Поради истек на мандатот на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија констатиран е престанок на неговата функција на 25.12.2023 година.

4. Дисциплински постапки пред Советот на јавните обвинители

Во текот на 2023 година, Комисијата за водење на дисциплинска постапка против јавен обвинител при Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, по повод поведена дисциплинска постапка донесе решенија против двајца јавни обвинители од Основно јавно обвинителство Скопје, јавен обвинител од Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и Основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, а со кои е утврдена дисциплинска повреда. Исто така, донесе и една одлука за оддалечување од функцијата Основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, која Советот постапувајќи по поднесена жалба од засегнатиот јавен обвинител, истата ја потврди.

Во извештајната година, Советот постапувајќи по жалбите на јавните обвинители против одлуките на Комисијата за водење на дисциплинска постапка, како и по предлогот на комисијата за разрешување на еден јавен обвинител од

функцијата, донесе две одлуки со кои се укинаа одлуките на дисциплинската комисијата спрема двајца јавни обвинители, но од процесни причини и констатирани нејасноти во однос на изреката и образложението на решението на комисијата. Понатаму Советот ја потврди одлуката на дисциплинската комисија со која спрема еден јавен обвинител за сторена тешка дисциплинска повреда му беше изречена дисциплинска мерка - намалување на месечната плата во висина од 30% од исплатената нето плата во траење од 6 месеци, а спрема друг јавен обвинител за сторена тешка дисциплинска повреда го прифати предлогот на дисциплинската комисија и му изрече дисциплинска мерка - разрешување од функцијата јавен обвинител.

Во текот на оваа извештајна година, Советот на јавните обвинители пред се од објективни причини не успеа да обезбеди услови за да одлучи по поднесените жалби против решението на Комисијата за водење на дисциплинска постапка, со кое се изречени дисциплински мерки спрема тројца јавни обвинители. Имено, подолг период не можеше да се обезбеди потребниот кворум согласно законот, за одлучување по жалбите во постапката каде постои можност да се изрече најстрогата дисциплинска мерка - разрешување од функцијата јавен обвинител. Во овој контекст би можело да се напомене дека повеќе од една година се чекаше на избор на двајца членови на Советот на јавните обвинители, по оглас распишан од страна на Собранието, додека Јавниот обвинител на РСМ како член на Советот, а воедно и предлагач на дисциплинската постапка, како и еден член на Советот од редот на јавните обвинители, кој претходно беше и еден од членовите на дисциплинската комисија од прв степен, не можеа да одлучуваат во оваа жалбена постапка пред Советот.

Исто така, во 2023 година беше во тек постапката пред Управниот суд на РСМ, а која беше поведена претходната година, каде Советот на јавните обвинители на РСМ се јавува како тужена страна. Се работи за постапка по тужба поднесена од страна на разрешен јавен обвинител, против одлуката на Советот за изрекување на дисциплинска мерка – разрешување од функција јавен обвинител, за сторена тешка дисциплинска повреда, која била донесена во 2022 година по повод дисциплинска постапка.

IV. КАДРОВСКА СОСТОЈБА ВО ЈАВНОТО ОБВИНИТЕЛСТВО

1. Општи податоци

При изборот на јавните обвинители во Основните јавни обвинителства, Советот беше лимитиран со ограничен број на кандидати, бидејќи согласно Законот за јавното обвинителство, за избор на јавен обвинител во основно јавно обвинителство, кандидатот мора да има завршено Академија за судии и јавни обвинители.

Советот во последните години констатира несразмерност на обновување на потребниот јавнообвинителски кадар со потребите на јавнообвинителската организација. Тоа се истакнува континуирано како најголем проблем за работата на јавните обвинителства, што доведува до неажурно постапување на јавните обвинители, кое пак од своја страна создава простор за реагирање на странките, посебно оштетените, со поднесување на поголем број на претставки.

Согласно Одлуката за определување на бројот на јавните обвинители на јавните обвинителства и јавни обвинители во јавните обвинителства донесена на седница на Советот, бројот на јавните обвинители во Република Северна Македонија треба да изнесува 261, не вклучувајќи ги 18-те систематизирани места во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција. Доколку во вкупната бројка се вклучи и ова јавно обвинителство, бројот на потребните јавни обвинители изнесува 279.

Во извештајниот период со статус на 31.12.2023 година, функцијата јавен обвинител на јавно обвинителство и јавен обвинител во јавно обвинителство, ја извршувале вкупно 179 јавни обвинители или 82 јавни обвинители помалку од предвидените со одлуката за определување на бројот на јавните обвинители на/во јавните обвинителства. Мора да се напомене дека тука не се вбројуваат 18-те систематизирани места во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, од причина што со нивното вклучување не се добива реална слика за ситуацијата со пополнетост на јавнообвинителските места.

Во текот на извештајниот период утврден е престанок на функцијата на 11 јавни обвинители, од кои на Јавниот обвинител на РСМ поради истек на мандатот за кој е избран, на 8 јавни обвинители поради исполнување на услови за старосна пензија, еден по сопствено барање и еден јавен обвинител е разрешен поради нестручно работење. Меѓу 8-те јавни обвинители на кои им престана функцијата поради исполнување услови за старосна пензија, двајца беа членови на Советот од редот на јавните обвинители и тоа од ЈО РСМ и ВЈО Скопје.

2. Систематизирани и пополнети јавно обвинителски места, полоа и етничка припадност по обвинителства

Во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија по систематизација се предвидени 15 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 12 јавни обвинители, од кои 8 мажи и 4 жени по однос на пол, а по однос на национална припадност: Македонци 6, Албанци 4, Турчин 1 и Влаш 1. Од избраните јавни обвинители, на еден јавен обвинител функцијата му мирува поради избор за член на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија.

Во Вишото јавно обвинителство Скопје по систематизација се предвидени 17 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 10 јавни обвинители, од кои: 5 мажи и 5 жени по однос на пол, а по национална припадност: 6 Македонци и 4 Албанци. Од избраните јавни обвинители, на еден јавен обвинител функцијата му мирува поради избор за член на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија.

Во Вишото јавно обвинителство Битола по систематизација се предвидени 8 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 3 јавни обвинители, од кои 2 мажи и 1 жена по однос на пол, а по однос на националната припадност сите се Македонци.

Во Вишото јавно обвинителство Гостивар по систематизација се предвидени 8 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 7 јавни обвинители, од кои 5 мажи и 2 жени по однос на пол, а по национална припадност: 1 Македонец и 6 Албанци. На еден јавен обвинител функцијата му мирува поради избор на Основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Во Вишото јавно обвинителство Штип по систематизација се предвидени 6 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 5 јавни обвинители, од кои 1 маж и 4 жени по однос на пол, а по однос на националната припадност сите се Македонци.

Во Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција по систематизација се предвидени 18 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 12 јавни обвинители, од кои 2 мажи и 10 жени по однос на пол, а по однос на национална припадност: 9 Македонци и 3 Албанци.

Во Основно јавно обвинителство Битола по систематизација се предвидени 11 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 6 јавни обвинители, од кои 3 мажи и 3 жени по однос на пол, а по национална припадност: 5 Македонци и 1 Влав. На еден јавен обвинител функцијата му мирува поради избор за член на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија.

Во Основно јавно обвинителство Берово по систематизација се предвидени 3 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваше еден јавен обвинител, маж, Македонец.

Во Основно јавно обвинителство Гевгелија по систематизација се предвидени 5 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваше еден јавен обвинители, жена, Македонка.

Во Основно јавно обвинителство Гостивар по систематизација се предвидени 11 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 10 јавни обвинители, од кои 5 мажи и 5 жени по однос на пол, а по однос на национална припадност: 4 Македонци и 6 Албанци.

Во Основно јавно обвинителство Дебар по систематизација се предвидени 2 јавнообвинителски места и функцијата јавен обвинител ја извршуваа 2 јавни обвинители, од кои 1 маж и 1 жена по однос на пол, а по однос на националната припадност двајцата се Албанци.

Во Основно јавно обвинителство Делчево по систематизација се предвидени 2 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваше еден јавен обвинител, жена, Македонка.

Во Основно јавно обвинителство Кавадарци по систематизација се предвидени 6 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 5 јавни обвинители, од кои 2 мажи и 3 жени по однос на пол, а по национална припадност: 4 Македонци и 1 Влав.

Во Основно јавно обвинителство Кичево по систематизација се предвидени 7 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 4 јавни обвинители, од кои 1 маж и 3 жени по однос на пол, а по однос на национална припадност: 2 Македонци, 1 Албанец и 1 Турчин.

Во Основно јавно обвинителство Крива Паланка по систематизација се предвидени 3 јавнообвинителски места, но во тоа јавно обвинителство не беше избран јавен обвинител. Таму функцијата ја извршуваше јавен обвинител од Основно јавно обвинителство Куманово.

Во Основно јавно обвинителство Кочани по систематизација се предвидени 6 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 3 јавни обвинители, сите мажи, Македонци.

Во Основно јавно обвинителство Куманово по систематизација се предвидени 14 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 10 јавни обвинители, од кои 6 мажи и 4 жени по однос на пол, а по однос на национална припадност: 6 Македонци и 4 Албанци.

Во Основно јавно обвинителство Охрид по систематизација се предвидени 9 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 5 јавни обвинители, од кои 2 мажи и 3 жени по однос на пол, а по однос на националната припадност сите се Македонци. На еден јавен обвинител функцијата му мирува поради избор во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Во Основно јавно обвинителство Прилеп по систематизација се предвидени 9 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 3 јавни обвинители, од кои 1 маж и 2 жени по однос на пол, а по однос на националната припадност сите се Македонци.

Во Основно јавно обвинителство Радовиш по систематизација се предвидени 3 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваше еден јавен обвинител, жена, Македонка.

Во Основно јавно обвинителство Ресен по систематизација се предвидени 2 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваше еден јавен обвинител, маж, Македонец.

Во Основно јавно обвинителство Свети Николе по систематизација се предвидени 2 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваше еден јавен обвинител, маж, Македонец.

Во Основно јавно обвинителство Скопје по систематизација се предвидени 67 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 58 јавни обвинители, од кои 20 мажи и 38 жени по однос на пол, а по однос на национална припадност: 43 Македонци, 5 Албанци, 2 Срби, 3 Турци, 1 Влаш, 1 Црногорец и 3 Бошњаци. На 8 јавни обвинители им мирува функцијата, од кои на 7 поради избор во Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција и на еден поради избор за член на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија.

Во Основно јавно обвинителство Струга по систематизација се предвидени 6 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 5 јавни обвинители, од кои 3 мажи и 2 жена по однос на пол, а по национална припадност: 2 Македонци и 3 Албанци.

Во Основно јавно обвинителство Струмица по систематизација се предвидени 10 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 7 јавни обвинители, од кои 2 мажи и 5 жени по однос на пол, а по однос на национална припадност сите се Македонци. На еден јавен обвинител функцијата му мирува поради избор во Основно јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Во Основно јавно обвинителство Велес по систематизација се предвидени 9 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 7 јавни обвинители, сите се жени, Македонки.

Во Основно јавно обвинителство Тетово по систематизација се предвидени 12 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 6

јавни обвинители, од кои 5 мажи и 1 жена по однос на пол, а по однос на национална припадност: 1 Македонец и 5 Албанци.

Во Основно јавно обвинителство Штип по систематизација се предвидени 8 јавнообвинителски места, а функцијата јавен обвинител ја извршуваа вкупно 5 јавни обвинители, сите жени, Македонки.

На 17 јавни обвинители во Република Северна Македонија им мируваше мандатот поради вршење на функцијата јавен обвинител во друго јавно обвинителство, поради вршење на функцијата член на Советот на јавните обвинители на РСМ и поради вршење на функцијата Основен јавен обвинител на Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Во 2023 година во Основните јавни обвинителства и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, функцијата јавен обвинител ја извршуваа само 142 јавни обвинители. Тоа значи дека од вкупно предвидените 207 јавни обвинители, не вклучувајќи ги предвидените места за ОЈО ГОКК, со оглед дека таму јавните обвинители се избираа од другите јавни обвинителства каде им мирува функцијата, има 65 јавни обвинители помалку од потребниот број што претставува 31,4 % или околу една третина од предвидените јавнообвинителски места.

Во Вишите јавни обвинителства од предвидените 39 јавни обвинители, функцијата ја извршуваа 25 јавни обвинители, односно 14 јавни обвинители помалку, што претставува 35,8% или повеќе една третина од вкупно потребниот број јавни обвинители.

Од сите Основни јавни обвинителства, вклучително и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, само во Основното јавно обвинителство Крива Паланка немаше ниту еден јавен обвинител.

ТАБЕЛАРЕН ПРИКАЗ НА ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ ПО ОДЛУКАТА ЗА СИСТЕМАТИЗАЦИЈА ВО ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛСТВА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И СОСТОЈБАТА НА ИЗБРАНИ ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ НА ДЕН 31.12.2023 година

	ЈО	Систематизација	Моментален број на ЈО	Слободни места	Мажи	Жени	Македонци	Албанци	Срби	Турци	Власи	Црногорци	Бошњаци
1	ЈОРМ	1+14	12 (еден во мирување-СЈОРСМ)	3	8	4	6	4		1	1		
2	ВЈО СКОПЈЕ	1+16	10 (еден во мирување-СЈОРСМ)	7	5	5	6	4					
3	ОЈО СКОПЈЕ	1+66	58 (осум во мирување, од кои 7 во ОЈО ГОКК и 1 во СЈОРСМ)	9	20	38	43	5	2	3	1	1	3
4	ОЈО КУМАНОВО	1+13	10	4	6	4	6	4					
5	ОЈО ВЕЛЕС	1+8	7	2	/	7	7						
6	ОЈО КАВАДАРЦИ	1+5	5	1	2	3	4				1		
7	ОЈО ГЕВГЕЛИЈА	1+4	1	4	/	1	1						
8	ОЈО КРИВА ПАЛАНКА	1+2	0	3									
9	ОЈО ГОКК	1+17	12	6	2	10	9	3					
10	ВЈО ГОСТИВАР	1+7	7 (еден во мирување – ОЈО ГОКК)	1	5	2	1	6					
11	ОЈО ГОСТИВАР	1+10	10 (еден во мирување-СЈОРСМ)	1	5	5	4	6					
12	ОЈО ТЕТОВО	1+11	6	6	5	1	1	5					
13	ОЈО ДЕБАР	1+1	2	/	1	1	/	2					
14	ОЈО КИЧЕВО	1+6	4	3	1	3	2	1		1			

15	ВЈО БИТОЛА	1+7	3	5	2	1	3						
16	ОЈО БИТОЛА	1+10	6 (еден во мирување- СЈОРСМ))	5	3	3	5				1		
17	ОЈО ПРИЛЕП	1+8	3	6	1	2	3						
18	ОЈО ОХРИД	1+8	5 (еден во мирување- ОЈО ГОКК)	4	2	3	5						
19	ОЈО СТРУГА	1+5	5	1	3	2	2	3					
20	ОЈО РЕСЕН	1+1	1	1	1		1						
21	ВЈО ШТИП	1+5	5	1	1	4	5						
22	ОЈО ШТИП	1+7	5 (два во мирување, од кои 1 во ОЈО ГОКК и 1 во СЈОРСМ)	3	/	5	5						
23	ОЈО СТРУМИЦА	1+9	7 (еден во мирување- ОЈО ГОКК)	3	2	5	7						
24	ОЈО БЕРОВО	1+2	1	2	1	/	1						
25	ОЈО ДЕЛЧЕВО	1+1	1	1	/	1	1						
26	ОЈО РАДОВИШ	1+2	1	2	/	1	1						
27	ОЈО КОЧАНИ	1+5	3	3	3	/	3						
28	ОЈО СВЕТИ НИКОЛЕ	1+1	1	1	1	/	1						
29	ВКУПНО	261	179	82	78	101	124	40	2	5	4	1	3

Вкупно се избрани 179 јавни обвинители кои во наведениот табеларен приказ се прикажани по јавни обвинителства, со тоа што јавните обвинители во Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција повторно се прикажани заедно со другите, иако се работи за истите јавни обвинители прикажани и во матичните обвинителства каде им мирува функцијата. Со други зборови, тие се вброени помеѓу јавните обвинители од јавните обвинителства каде им мирува функцијата, но сепак во табелата се прикажани податоците во однос на ОЈО ГОКК во посебна графа, а со цел да се има подобар приказ и на моментален број на јавните обвинители во ОЈО ГОКК и на карактеристиките во однос на нивната полова и национална припадност.

Вкупно	Мажи	Жени	Македонци	Албанци	Срби	Турци	Власи	Црногорци	Бошњаци
	78	101	124	40	2	5	4	1	3
179	43,5 %	56,4 %	69,2 %	22,3 %	1,1 %	2,8 %	2,2 %	0,5 %	1,7 %

V. ПОСТАПУВАЊЕ ПО ПРЕТСТАВКИ, ПОПЛАКИ И ДРУГИ ПОДНЕСОЦИ

1. Општ дел

Во оваа извештајна година, како и во претходните години, активностите на Советот на јавните обвинители беа насочени кон остварувањето на функцијата што произлегува од Законот за Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, во која што спаѓа, меѓу другото, и постапувањето по претставките поднесени од физички и правни лица, а кои се однесуваат на работењето на јавните обвинители во Република Северна Македонија.

Надлежностите на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија се дефинирани во одредбата од член 9 од Законот за Советот на јавни обвинители на Република Северна Македонија и член 10 од Деловникот за работа на Советот на јавните обвинители, каде што помеѓу другите таксативно наведени надлежности е предвидено дека Советот постапува по претставки и поплаки на граѓаните и правните лица за работата на јавните обвинители.

Од друга страна, согласно одредбите од Законот за јавното обвинителство, надзорот над законито и навремено извршување на јавно обвинителската функција на пониските јавни обвинителства го врши повисокото јавно обвинителство, а над Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција го врши Јавниот обвинител на Република Северна Македонија. Надзорот над управното работење над јавните обвинителства го врши Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

Исто така, во Законот за јавното обвинителство е предвидено дека постапката за утврдување на одговорност на јавните обвинители за сторена дисциплинска повреда се спроведува по образложен предлог на Јавниот обвинител на Република Северна Македонија за сите јавни обвинителства или по образложен предлог на Вишиот јавен обвинител за јавните обвинители во Вишото јавно обвинителство или во Основните јавни обвинителства.

Согласно ваквите законски одредби, Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија нема надлежност да врши директен надзор над законитото и навремено извршување на функцијата на јавните обвинители, ниту пак да иницира поведување на дисциплинска постапка, туку истиот одлучува по жалбите против одлуките донесени од страна на комисијата за водење на постапка за утврдување на дисциплинска одговорност на јавните обвинители, што значи дека постапува како второстепен орган.

Имајќи го во предвид наведеното, јасно произлегува дека Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија нема овластување да врши директен и непосреден надзор во постапувањето на јавните обвинители во јавните обвинителства, туку тоа е во исклучива надлежност на повисоките јавни обвинителства.

Оценувањето на квалитетот и законитоста во работењето на јавните обвинители го врши Јавниот обвинител на соодветното јавно обвинителство, а Советот одлучува по вложениот приговор на добиената оценка, што значи дека Советот, исто како и во дисциплинските постапки, и во овој случај постапува како второстепен орган по вложените жалби. Така, Советот нема законски надлежности да врши оценување на квалитетот на работењето на јавните обвинители и да поведува дисциплински постапки, туку има законска надлежност во тие постапки исклучиво да постапува како второстепен орган, односно да одлучува по приговорите и вложените жалби.

Со оглед на тоа, при постапувањето по претставките во рамките на своите законски надлежности, Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија се обраќа до повисоките јавни обвинителства со барање да се изврши надзор во работењето на јавниот обвинител кој постапувал по конкретен предмет, а по извршениот надзор и констатираната состојба, да му биде доставен извештај со мислење во врска со постапувањето на јавниот обвинител по конкретниот предмет.

На ваков начин, Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија ги запознава повисоките јавни обвинителства за искажаните незадоволства на странките и граѓаните од работењето на одредени јавни обвинители во пониските јавни обвинителства, кое нешто треба да има влијание при оценувањето на ажурноста, ефикасноста и квалитетот на работењето на јавните обвинители и евентуално да биде основ за поведување на дисциплинска постапка за сторена повреда во вршењето на функцијата. Од друга страна, евиденцијата која Советот ја води по однос на претставките и нивната основаност, треба да биде земена во предвид при спроведувањето на постапка за избор на јавни обвинители на или во повисоките јавни обвинителства.

Ваквата поставеност на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија во правниот систем на државата, ја ограничува неговата надлежност и ја стеснува рамката во која може да постапува и да ја остварува својата основна и приоритетна надлежност, а тоа е создавање на квалитетна и ефикасна јавно обвинителска организација, преку избор на квалитетни јавни обвинители како носители на јавно обвинителската функција.

Сметаме дека е потребно да се извршат одредени измени и дополнувања во Законот за јавното обвинителство и во Законот за Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, во насока да се даде поголема автономија на Советот во однос на следењето на работата на јавните обвинители, во смисла на законитоста

и ажурноста на нивното постапување, без при тоа да се наруши самостојноста и независноста на секој јавен обвинител во делот на донесувањето на јавно обвинителските одлуки.

2. Примени претставки, поплаки и постапување

Во текот на 2023 година, Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија постапуваше по претставките и поплаките на граѓаните и правните лица, во согласност со Законот за јавното обвинителство, Законот за Советот на јавните обвинители и Деловникот за неговата работа.

При тоа, во оваа извештајна година евидентирани се вкупно 176 претставки по кои што постапувал Советот, односно неговите членови. Споредено со претходната 2022 година кога биле евидентирани 182 претставки, забележано е благо намалување на бројот на поднесени претставки и поплаки во 2023 година.

Во однос на подносителите на претставките, од вкупниот број на поднесени претставки, 130 се поднесени од физички лица, 17 се поднесени од правни лица, 12 се анонимни т.е. од непознат подносител и 17 претставки се поднесени од други, во смисла на УЈП, ДКСК, Агенција за катастар, Нотар и сл.

Најчесто претставките се поднесени од страна на лица со статус на оштетени и нивниот број изнесува 135, додека останатите претставки и тоа: 14 претставки се поднесени од страна на обвинети/осомничени лица и 27 претставки се поднесени од други, во смисла на анонимни пријави, други лица-заинтересирани, а кои немаат статус на оштетен или обвинет.

Учеството на субјектите во поднесувањето на претставките е прикажано во табелите 1 и 2.

Табела 1

ПОДНОСИТЕЛИ НА ПРЕТСТАВКИ ЗА 2023 година		
Физички лица	130	73,86 %
Правни лица	17	9,65 %
Анонимни	12	6,81 %
Други	17	9,65 %
Вкупно	176	100%

Табела 2

СТАТУС НА ПОДНОСИТЕЛИ НА ПРЕТСТАВКИ ЗА 2023 година		
Оштетени лица	135	76,70 %
Обвинети/осомничени лица	14	7,95 %
Други (заинтересирани лица, анонимни и сл.)	27	15,34 %
Вкупно	176	100%

Од податоците во табелите 1 и 2 произлегува заклучокот дека најголемиот број на претставки се поднесени од оштетените лица, а додека во многу помал број незадоволство од постапувањето на јавните обвинители изразиле обвинетите лица.

При ваквата состојба може да се заклучи дека обвинетите, со одредени исклучоци, не сметаат дека при постапувањето јавните обвинители ги повредиле нивните законски и Уставно загарантирани права, туку дека своето право на одбрана го остварувале во текот на постапката, согласно со одредбите од Законот за кривичната постапка.

Од вкупно поднесените 176 претставки, спрема јавните обвинители од Јавното обвинителство на РСМ претставки не се поднесени, 13 претставки се поднесени спрема јавните обвинители од Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, додека пак најмногу претставки 85 се поднесени спрема јавните обвинители од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје. Понатаму 31 претставка се поднесени спрема јавните обвинители од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Битола, 25 претставки се поднесени спрема јавните обвинители од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар и 15 претставки се поднесени спрема јавните обвинители од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип. Од увидот во останатите 7 претставки не можеше да се утврди спрема кого истите се насочени или пак воопшто не се однесуваат на постапувањето на јавните обвинители.

Бројот на поднесени претставки за работата на јавните обвинители по одделни Виши јавни обвинителства, вклучувајќи ги и претставките спрема јавните обвинителства од Основните јавни обвинителства од нивно подрачје, е прикажан во табелите бр.3, 4, 5 и 6, а како што следува:

Табела 3

ВЈО Скопје	Основно јавно обвинителство						Вкупно
	Скопје	Куманово	Велес	Кавадарци	Крива Паланка	Гевгелија	
9	51	8	5	6	2	4	85

Табела 4

ВЈО Битола	Основно јавно обвинителство					Вкупно
	Битола	Прилеп	Охрид	Ресен	Струга	
2	10	2	11	4	2	31

Табела 5

ВЈО Штип	Основно јавно обвинителство							Вкупно
	Штип	Кочани	Струмица	Радовиш	Делчево	Берово	Свети Николе	
/	2	4	5	/	4	/	/	15

Табела 6

ВЈО Гостивар	Основно јавно обвинителство				Вкупно
	Гостивар	Тетово	Кичево	Дебар	
3	11	4	5	2	25

Очигледно е дека најголемиот број на претставките се однесуваат на работата на јавните обвинители од Основното јавно обвинителство Скопје, што е и очекувано, имајќи го во предвид обемот на работата што ова основно јавно обвинителство го има во однос на сите останати основни јавни обвинителства во државата.

Како што погоре е веќе наведено, најголем број на претставки се поднесени од оштетени лица кои најчесто изразуваат незадоволство од времетраењето на постапката, односно укажуваат на неажурност во преземањето на дејствија од страна на јавниот обвинител кој постапува по конкретниот предмет, како и од донесените јавно обвинителски одлуки, меѓу нив се и решенијата за отфрлање на кривична пријава. Во помал број се претставките во кои оштетените лица искажуваат незадоволство поради недобивање известување за текот на постапката пред јавното обвинителство во подолг период.

Незначителен е бројот на претставките во кои се искажува незадоволство поради настапената застареност на кривичното гонење и неможноста јавниот обвинител да презема дејствија по кривичната пријава.

Во поднесените претставки од обвинетите лица се искажува незадоволство поради нивниот статус на обвинети, односно поради тоа што против нив се води кривична постапка, при што сметаат дека целата постапка е тенденциозна и дека јавните обвинители се нестручни и погрешно го применуваат материјалното право при донесувањето на одлуките.

Во дел од претставките подносителите бараат изземање на јавните обвинители кои постапуваат по конкретните предмети, а во одредени случаи бараат поведување на дисциплински постапки и нивно разрешување.

Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија во текот на 2023 година постапи по сите поднесени претставки на начин како што е утврдено со Законот и во согласност со Деловникот за неговата работа.

Во рамките на своите надлежности побарано е од повисоките јавни обвинителства да извршат надзор над работењето на посочените јавни обвинители во пониските јавни обвинителства на кои се однесуваат претставките, а со цел да се проверат изнесените наводи. Воедно, преку вршењето на надзорот по конкретниот предмет, повисоките јавни обвинители се запознаваат со искажаните незадоволства во претставките и се утврдуваат евентуалните пропусти и незаконитости во постапувањето, кои можат за овластениот предлагач да претставуваат основ за поведување на дисциплинска постапка во согласност со Законот за јавното обвинителство и да влијаат при оценувањето.

Општ впечаток од постапувањето по претставките е дека повисоките јавни обвинителства ги уважуваат барањата за надзор доставени од страна на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија и по истите постапуваат, при што за констатираната состојба во однос на постапувањето на конкретниот јавен обвинител, доставуваат извештај со искажани констатации за преземените процесни дејствија по предметот, но сепак не е мал бројот на случаи кога извештаите се доставуваат со задоцнување. Од таа причина, Советот на јавните обвинители не успева секогаш да достави одговор до подносителите на претставките во краток рок.

Мораме да нагласиме дека во текот на проверките на наводите во претставките, воочени се пропусти во постапувањата на јавните обвинители пред се од формална природа, а во мал дел и пропусти од суштинска природа. Меѓутоа констатирано е дека истите не биле од влијание на законитоста на донесените одлуки. Сепак од страна на повисоките јавни обвинителства им е укажувано во иднина да не се повторуваат вакви повреди.

Во текот на извештајната година по спроведена постапка по претставки, Советот на јавните обвинители утврди и основани претставки, за што со посебна информација бил известен Јавниот обвинител на Република Северна Македонија.

3. Постапување по други поднесоци

Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија во 2023 година постапувал и по 193 други поднесоци, што во однос на евидентираните 223 во 2022 година, претставува одредено намалување во обемот на работа по тој основ.

Од наведените други поднесоци, потребно е да се истакне следното постапување на Советот:

- Разгледани се месечните извештаи за работата на јавните обвинители по јавни обвинителства, каде што истите ја обавуваат функцијата;
- Разгледани и оценети се годишните извештаи за работа во 2022 година на основните јавни обвинителства, годишниот извештај за работа на Основно јавно

обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција, на четирите виши јавни обвинителства и годишниот извештај на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, кои се позитивно оценети од страна на Советот на јавните обвинители;

- Разгледани се одлуките за оценување на јавните обвинители кои се пријавиле на огласите кои беа објавени за избор на јавни обвинители во јавните обвинителства;
- Разгледани се сите извештаи, кои се доставени до Советот од редовните контроли на работењето на јавните обвинители во основните јавни обвинителства;
- Разгледани се извештаите на Академијата за судии и јавни обвинители за континуирана обука на обвинители на сите нивоа и сл.

VI. СОРАБОТКА НА СОВЕТОТ СО ДРЖАВНИ ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

1. Институционална соработка

Институционално зајакнување на Советот како самостоен орган само по себе е и негова цел, нужна потреба заради обезбедување на самостојноста и независноста на јавните обвинители во извршувањето на нивната функција, според општо прифатени стандарди содржани во меѓународни конвенции и препораки, како и нивна имплементација во домашното законодавство.

Во контекст на наведеното, Советот во 2023 година има остварено директна соработка со јавните обвинителства, преку секојдневни контакти и непосредни средби по разни основи, исто така и со Академијата за судии и јавни обвинители, во чии органи како што се Управниот одбор, Програмскиот совет и Комисијата за ревизија на испитите, Советот учествува со свои членови.

Во оваа извештајна година продолжува соработка на Советот на јавните обвинители и со Министерството за правда на РСМ, преку учество на неговите членови во разни комисии и работни тела.

Советот на јавните обвинители соработуваше и со Судскиот совет на РСМ, Врховниот суд на РСМ, Здружението на јавните обвинители, Здружението на судиите, како и со други државни органи и институции. При тоа склучен е Меморандум за соработка со Судскиот совет на РСМ, заради унапредување на судската и јавнообвинителската организација, преку взаемно делување и соработка по прашањата кои се од заеднички интерес, а по иницијатива и предлог на Здружението

на јавните обвинители, се извршија измени на Етичкиот кодекс на јавните обвинители во делот на дефинирањето на нематеријалната корист и на член 10 ст.6 којшто беше извесен период критикуван од домашната и меѓународна јавноста.

Исто така, Советот на јавните обвинители остваруваше соработка и со Комората на извршителите на Република Северна Македонија, со тоа што определува член и заменик член од редот на членовите на Советот во Дисциплинската комисија на извршителите, како и со Нотарската комора на РСМ.

2. Меѓународна соработка

Членовите на Советот на јавните обвинители земаа активно учество на повеќе семинари, конференции и работилници за кои до Советот на јавните обвинители беше доставена покана, а кои беа организирани во Република Северна Македонија, од страна на Академијата за судии и јавни обвинители и други правосудни институции, па и на оние со учеството на претставници и експерти од меѓународни институции. Остварена е значајна соработка со повеќе невладини организации, преку учествување на конференции и работилници организирани од нивна страна.

VII. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ

1. Транспарентност

Содржината на одредбата од член 10 и 10-а од Законот за Советот на јавните обвинители, обезбедува и гарантира јавност и транспарентност во работата на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија.

Советот и оваа извештајна година продолжи со целосно почитување и примена на оваа законска одредба, со тоа што сите седници на Советот во текот на 2023 година беа отворени за јавноста и на истите присуствуваа новинари, медиуми, невладини и други организации.

Одлуките на Претседателот на Советот на јавните обвинители за свикување на седница со предложениот дневен ред се објавуваа на веб-страницата на Советот, неколку дена претходно, со цел навремено информирање на медиумите и јавноста. За работата на секоја закажана седница, се водеше записник и седницата се снимаше тонски. По завршување на седниците, Претседателот на Советот одржуваше прес-конференции, како и брифинзи со новинарите, по нивно барање. Усвоените записниците од секоја седница, кои ги содржеа и донесените одлуки, беа јавно објавувани на веб-страницата на Советот. Исто така беа објавувани и листите на

кандидати по објавени огласи за избор на јавни обвинители и членови на советот, со податоци за кандидатите.

2. Односи со јавноста

Советот на јавните обвинители во текот на 2023 година активно соработуваше со невладиниот сектор, а со Институтот за човекови права продолжи да соработува во согласност со Меморандумот за соработка. При тоа, членовите на Советот учествуваа на конференции и други настани, а Претседателот на Советот на јавните обвинители во континуитет соработуваше со медиумите и новинарите, одговарајќи на прашања од интерес за јавноста и учествуваше на емисии и интервјуа на нивна покана.

VIII. ОРГАНИЗАЦИЈА, КАДРОВСКА СОСТОЈБА И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ ЗА РАБОТА

1. Состав на Совет

Советот на јавните обвинители од крајот на месец јули 2023 година започна да работи со полн состав, кога беа избрани двајца членови на Советот од страна на Собранието на РСМ, за разлика од цела претходна 2022 година, кога се чекаше на нивниот избор.

Советот на јавните обвинители во извештајната година организираше избор за член на Советот од редот на јавните обвинители припадници на сите заедниците кои не се мнозинство во РСМ за целата територија на Република Северна Македонија, понатаму од редот на јавните обвинители од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип и од редот на јавните обвинители од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје.

При тоа, во извештајната 2023 година беа избрани тројца членови на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, од редот на јавните обвинители и тоа: од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар, од редот на јавните обвинители припадници на сите заедниците кои не се мнозинство во РСМ за целата територија на Република Северна Македонија и од подрачјето на Вишо јавно обвинителство Штип.

Огласот за избор на член на Советот од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Гостивар беше објавен во претходната 2022 година, а изборот беше извршен на 10.01.2023 година. Додека останатите огласи беа објавени и изборот беше извршен во текот на 2023 година, така што се изврши избор на член на Советот на јавните обвинители од единствената посебна листа на кандидати јавни обвинители на

сите заедници кои не се мнозинство во РСМ за целата територија и на член на Советот на јавните обвинители од редот на јавните обвинители од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Штип.

Во оваа извештајна година се објави и огласот за избор на член на Советот од редот на јавните обвинители од подрачјето на Вишото јавно обвинителство Скопје, но изборот беше извршен во јануари 2024 година, од таа причина истиот ќе биде дел од извештајот за наредната година.

Избрани членови на Советот во 2023 година			
Објавени огласи	Пријавени кандидати	Избрани кандидати	Од редот на завршена Академија
3	7	3	2

2. Внатрешна организација

Извршувањето на стручни, административно правни и општи работи, како и работи од областа на буџетското и финансиското работење се во надлежност на стручната служба на Советот на јавните обвинители. Во текот на 2016 година беа донесени два правилници и тоа: Правилник за внатрешна организација на работните места во Советот на јавните обвинители на Република Македонија и Правилник за систематизација на работните места во Советот на јавните обвинители на Република Македонија, со датум од 23.11.2016 година. Измени и дополнување на Правилникот за систематизација на работите места се направени во 2021 година, па истите се негов составен дел. Со внатрешната организација на работните места во Советот се обезбедува законито, стручно, ефикасно и рационално вршење на работите и задачите, како и независност и одговорност при вршењето на работите и задачите. Согласно донесените правилници, во Стручната служба се образуваат две организациони единици и тоа:

- Одделение за административно правни и општи работи и
- Одделение за буџет и финансиски работи.

Генералниот секретар раководи со Стручната служба, ја организира и усогласува работата и се грижи за единствено функционирање и унапредување на организацијата на стручната служба.

Од предвидените 13 работни места, во Стручната служба се вработени 8 лица, со следните звања: Генерален секретар, помлад соработник за координација на активностите и протоколарни работи на претседателот на Советот, советник за правни работи, самостоен референт-уписничар, самостоен референт-архивар, помлад соработник за ИТ службата во Советот, раководител на одделението за буџет и финансиско работење и самостоен референт –економ.

3. Услови за работа

Со Одлука на Владата на РМ во октомври 2013 година, на Советот на јавните обвинители на трајно користење му беа доделени 527 m² деловен простор, на 5-ти кат од зградата на улица Кеј Димитар Влахов во Скопје, со тоа просторното сместување се сметаше за решено. Меѓутоа сметаме за потребно да потенцираме дека просторните и хигиенско-техничките услови во зградата и катот каде што Советот на јавните обвинители ја извршува својата функција не ги задоволува потребните критериуми и услови за непречено вршење на функцијата на Советот. Исто така, поради најава за реновирање на зградата во која е сместена институцијата, потребно е во брзо време да се најде решение за ново просторно сместување на Советот.

IX. СРЕДСТВА ЗА РАБОТА И БУЏЕТОТ 2023 ГОДИНА

1. Одобрен – реализиран буџет

Од почетокот на 2021 година, Советот на јавните обвинители доби самостоен буџет. Овој начин на обезбедување средства за работа на Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија, овозможува Советот активно да учествува во конципирањето на сопствениот буџет и претставува чекор напред во обезбедувањето на финансиските средства и ја зголемува неговата самостојност и независност. Делејќи ја судбината на сите буџетски корисници од јавниот сектор, на Советот за 2023 година му беше одобрен буџет во износ од 28.613.000,00 денари, од кои 16.885.000,00 денари се распоредени за основни плати, 6.667.300,00 денари за придонеси за социјално осигурување, 100.000,00 денари за надоместоци, што претставуваат 82,66% од вкупно определениот буџет за 2023 година.

Значителен дел од средствата во износ од 2.770.000,00 денари беа наменети за комунални услуги, греење, комуникации и транспорт, што претставува 9,68% од вкупниот буџет.

Преостанатите средства наведени во табеларниот приказ учествуваат со 7,65% од определениот буџет. Дел од нив беа искористени за набавување на нова техничка опрема, за склучување на договорни услуги и сл.

Имено, во јуни 2023 година реализирана е набавка на информатичка опрема во вкупен износ од 377.528,00 денари, која се состои од преносни компјутери и персонални компјутери, а исто така е склучен и договор за јавна набавка на стоки – системско решение за безбедносна заштита од интернет напади и антивирусни лиценци за заштита на крајни корисници, во вкупен износ од 309.604,00 денари.

Табела на одобрени и реализирани средства во буџетот за 2023 година

	ОПИС	БУЏЕТ	РЕАЛИЗИРАН	РАЗЛИКА	%
401	Основни плати	16.885.000,00	16.652.175,00	232.825,00	99
402	Придонеси за социјално осигурување	6.667.300,00	6.472.372,00	194.928,00	97
404	Надоместоци	100.000,00	80.000,00	20.000,00	80
420	Патни и дневни расходи	30.000,00	0	30.000,00	0
421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	2.770.000,00	2.654.876,00	115.124,00	96
423	Материјали и ситен инвентар	237.000,00	235.270,00	1.730,00	99
424	Поправки и тековно одржување	160.000,00	108.955,00	51.045,00	68
425	Договорни услуги	471.000,00	371.487,00	99.513,00	79
426	Други тековни расходи	215.000,00	168.050,00	46.950,00	78
464	Разни трансфери	129.000,00	128.671,00	329,00	99,7
480	Купување на опрема и машини	377.600,00	377.528,00	72,00	100
481	Градежни објекти	261.100,00	261.027,00	73,00	100
485	Вложување и нефинансиски средства	310.000,00	309.604,00	396,00	100
	ВКУПНО	28.613.000,00	27.820.015,00	792.985,00	97

Со определениот буџет, Советот на јавните обвинители не беше во можност да ги подобри условите за редовна работа кои бараат подобри просторни и материјални услови, како и кадровска екипираност, а се работи за институција која е клучна за работењето на сите јавни обвинителства во Република Северна Македонија.

Покрај тоа што постојано информира и бара зголемување на буџетските средства, подобрување на условите за непречено функционирање, Советот и оваа извештајна година не успеа да обезбеди соодветни просторни и други потребни услови за нормално извршување на функцијата, така што продолжува да работи во несоодветни просторни услови и со недоволен број на кадровски капацитети во стручната служба.

Во оваа извештајна година, покрај новата информатичка опрема која делумно ги задоволува потребите во неговото работење, Советот се служи и со опрема добиена од Министерството за правда на Република Северна Македонија, која е од пред повеќе години и е веќе стара и амортизирана.

Советот на јавните обвинители на Република Северна Македонија иако се соочуваше со потешкотии во неговото функционирање, сепак сите обврски во 2023 година успешно ги има извршено.

**СОВЕТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

**Претседател,
Душица Димитриеска**

Душица Димитриеска

